

Asociacijos Vilniaus Moterų namai

VEIKLOS ATASKAITA

2021 m.

Asociacija Vilniaus Moterų namai - tai pilietinė moterų organizacija nuo savo įsikūrimo 1993 metais nuosekliai dirbanti moterų žmogaus teisių apsaugos ir įtvirtinimo srityje. Nuo 1996 m. teikiame specializuotą pagalbą smurtą ir prievartą patyrusioms moterims.

2.1 **Asociacijos tikslas** – siekti visų diskriminacijos formų moterims panaikinimo, įskaitant visišką smurto prieš moteris visuomenėje ir šeimoje įveikimą, rūpintis, kad moterų teisės būtų pripažįstamos ir įtvirtinamos kaip visuotinės ir nedalomos žmogaus teisės, vykdant konsultacinę patariamąją (lobistinę) veiklą ir bendradarbiaujant su kitomis organizacijomis ir institucijomis, siekiančiomis panašių tikslų.

Asociacijos uždaviniai:

- Teikti specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą ir prievartą patiriančioms moterims, Lietuvoje ir už jos ribų;
- Rūpintis moterų bio-psicho-socialine sveikata, jų gyvenimo visuomenėje kokybe tiek privačioje (šeima, namai), tiek ir viešojoje (darbo rinka, profesinė veikla, dalyvavimas sprendimų priėmimo) sferose;
- Vykdyti aktyvią institucijų darbo stebėseną moterų žmogaus teisių įtvirtinimo srityje, teikti ekspertinę nuomonę ir pasiūlymus institucijų praktikų ir įstatyminės bazės tobulinimui;

- Skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, kurti smurtą ir prievartą patiriančioms moterims draugišką aplinką teisėsaugos, sveikatos priežiūros, socialinėse įstaigose bei žiniasklaidoje;
- Siekti profesinių grupių, su kuriomis pirmiausia susiduria smurtą ir prievartą patiriančios moterys, sensitizacijos žmogaus teisių srityje, remiantis ekspertinėmis žiniomis kelti jų kvalifikaciją ir ugdyti gebėjimus teikti klientui draugišką ir savalaikę profesionalią apsaugą ir pagalbą;
- Vykdyti mokymus, organizuoti kvalifikacijos kėlimo bei profesinio perdegimo prevencijai skirtus seminarus asmenims ir organizacijoms, dirbančioms su smurtą ir prievartą patiriančiais asmenimis;
- Perduoti kitoms Lietuvos nevyriausybinėms organizacijoms gerąją pasaulio praktiką moterų žmogaus teisių gynimo ir įtvirtinimo srityje, sukauptą dalyvaujant tarptautiniame moterų judėjime, visų pirma, asociacijos Moterys prieš smurtą Europoje (WAVE, Women Against Violence Europe) veikloje, ir veikiant kaip įgalioti šios organizacijos atstovai Lietuvoje;
- Vykdyti moterų pilietinių organizacijų tinklinio bendradarbiavimo skatinimą ir koordinavimą;
- Remti kitų pilietinių organizacijų iniciatyvas su lytimi susijusio smurto įveikimo srityje, teikti metodinę pagalbą NVO, teikiančioms specializuotą kompleksinę pagalbą smurtą ir prievartą patiriančioms moterims.
- Vykdyti visuomenės narių sąmoningumo ugdymą, visų rūšių prevencinę veiklą, siekiant nulinės tolerancijos smurtui prieš moteris, įskaitant smurtą prieš moteris šeimoje;
- Inicijuoti ir vykdyti informacines kampanijas bei dalyvauti su tuo susijusiuose kitų organizacijų iniciatyvose, įskaitant tarptautines kampanijas prieš smurtą prieš moteris;

Iš mūsų veiklos 1996 – 2012 metais kilo visa specializuotos kompleksinės pagalbos teikimo sistema, paremta mūsų patirtimi ir gerąja pasaulio praktika. Asociacijos Vilniaus Moterų namai ir kitų Lietuvos moterų nevyriausybinių organizacijų pastangomis buvo parengtas ir priimtas Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas (2011), o jį įgyvendinat nuo 2012 m. pradėjo veikti specializuotos pagalbos centrų tinklas visoje Lietuvoje. Nuo 2012 metų veikiame kaip Vilniaus miesto Specializuotos kompleksinės pagalbos centras

(SKPC). VMN teikiama pagalba apima informavimą, konsultavimą, palaikymą, tarpininkavimą institucijose atstovaujant nukentėjusių asmenų interesus, taip pat teikiame specializuotą psichologinę ir teisinę pagalbą.

Nuo 2004 metų esame WAVE (angl. Women Against Violence Europe, Moterys prieš smurtą Europoje) bendradarbiavimo tinklo įgaliotas atstovas Lietuvoje. Kartu su kitomis Europos moterų organizacijomis aktyviai dalyvaujame moterų žmogaus teisių advokacijos veiklose, nuolat keliame kvalifikaciją pagalbos teikimo srityje, dalyvaudamos tarptautinėse darbo grupėse, tinklo susitikimuose, seminaruose, tarptautinėse konferencijose, organizuojamose skirtingų Europos šalių. Dvi asociacijos narės Lilija Henrika Vasiliauskė ir Zuzana Vasiliauskaitė turi tarptautinio eksperto statusą. 2021 metais mūsų atstovės dalyvavo tinklo susitikimuose per nuotolį. 2021 m. VMN atstovės Lilija Henrika Vasiliauskė, Evelina Dirmotaitė, Zuzana Vasiliauskaitė, Elinga Zelionkaitė tęsė dalyvavimą tarptautinių darbo grupių veikloje.

2021 m. toliau tęsėme kampaniją *Step up! Stabdykime smurtą prieš moteris! Ratifikuokime Stambulo konvenciją!* Vienas svarbiausių kampanijos tikslų – paskatinti valstybes pasirašyti, ratifikuoti ir įgyvendinti *Konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo* (Stambulo konvencija, 2011). Kampanijos pradžia buvo pasirinkta mėnesio 25 diena, kuri Jungtinių Tautų iniciatyva yra paskelbta kaip smurto prieš moteris įveikimo diena - #Orange Day (<http://www.un.org/en/women/endviolence/orangeday.shtml>).

2021 metais iš viso suteikta 950 konsultacijų smurtą ir prievartą patyrusioms moterims, daugiausia Vilniaus miesto gyventojoms, įskaitant specializuoto psichologo ir specializuotas teisininko konsultacijas. 2021 m. su mumis bendradarbiavo ir teikė antrinę teisinę pagalbą, įskaitant teismo dokumentų rengimą ir atstovavimą bylose, 3 licencijuoti advokatai, viena iš jų – visiškai nemokamai.

2021 m. VMN toliau vykdė Vilniaus miesto SKPC funkcijas, negaudama valstybės finansavimo šiai veiklai vykdyti, - Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai aplaidžiai žiūrint į savo pareigą užtikrinti valstybės garantuojamos, nemokamos specializuotos kompleksinės pagalbos vienodą prieinamumą visoje Lietuvoje, įskaitant Vilniaus miestą. SADM taip ir nesugebėjo atsakyti į klausimą, koku teisiniu pagrindu remiantis Vilniaus miestui skirtos valstybės lėšos buvo išblaškytos ir išdalintos kitiems regionams ir kaip tai dera su įsipareigojimų vykdymu smurtą ir prievartą patiriančių moterų, Vilniaus miesto

gyventojų, atžvilgiu, tuo metu, kai tokios pagalbos poreikis dėl COVID-19 pandemijos ir paskelbto karantino ir vėl ženkliai didėjo.

Veiklos:

2021 m. sausio 22 d. parengtas bei Vilniaus miesto merui Remigijui Šimašiiui ir Laisvės partijos pirmininkei Aušrinei Armonaitei išsiųstas VMN kreipimasis dėl Vilniaus miesto savivaldybės atsisakymo vykdyti moterų ir vyrų lygių galimybių politiką.

2021 m. sausio 30 d. parengtas bei Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Monikai Navickienei išsiųstas VMN kreipimasis dėl blogėjančios smurtą ir prievartą patiriančių moterų padėties ir būtinų skubių sprendimų.

2021 m. vasario 1 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu žurnalui “Moteris”

[Lilija Henrika Vasiliauskė - moterų žmogaus teisių gynėja](#)

2021 m. vasario 12 d. asociacijos Vilniaus Moterų namai atstovės Zuzanos Vasiliauskaitės interviu laidoje Spalvos

[Spalvos. Abortai II d. Specialistai kalba apie abortą](#)

2021 m. vasario 24 d. parengtas bei Laisvės partijos pirmininkei Aušrinei Armonaitei, Vilniaus miesto merui Remigijui Šimašiiui, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui Povilui Poderskiui, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojui Donatui Narbut išsiųstas VMN kreipimasis dėl Vilniaus miesto savivaldybės bendradarbiavimo sutarties pasirašymo su asociacija Vilniaus Moterų namai, vykdančia Vilniaus miesto specializuotos kompleksinės pagalbos centro funkcijas.

2021 m. kovo mėn. asociacijos Vilniaus Moterų namai atstovės Lilija Henrika Vasiliauskė ir Zuzana Vasiliauskaitė buvo patvirtintos Lygių galimybių tyrėjų tinklo prie LR SADM narėmis.

2021 m. kovo 4 d. asociacijos Vilniaus Moterų namai atstovė Zuzana Vasiliauskaitė dalyvavo diskusijoje apie Moterų teises Lietuvoje

[Moterų teisių judėjimas Lietuvoje / Women's march LT](#)

2021 m. kovo 10 d. Vilniaus Moterų namų direktorė Lilija Henrika Vasiliauskė dalyvavo ir skaitė pranešimą LR Seime surengtoje spaudos konferencijoje „[Moterų teisė į mokslo pažangą – medikamentinis nėštumo nutraukimas Lietuvoje](#)“

2021 m. kovo 10 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu portalui LRT.lt

[Siekia medikamentinio aborto įteisavimo ir įspėja – dabar moterys naudojasi juodąja rinka](#)

2021 m. kovo 12 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu portalui lsveikata.lt

[Dokumentas, perskėlęs Lietuvą](#)

2021 m. balandžio 12 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu LRT televizijai

[LRT ieško sprendimų. Smurtas artimoje aplinkoje: kaip su tuo kovojama Lietuvoje ir ką kitaip daro užsienio valstybės?](#)

2021 m. balandžio 23 d. parengtas bei Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Monikai Navickienei išsiųstas VMN kreipimasis dėl RRF lėšų panaudojimo faktinės moterų padėties gerinimui.

2021 m. balandžio 28 d. įvyko Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen susitikimas su Vilniaus moterų namų vadove Lilija Henrika Vasiliauske ir kitomis asociacijos narėmis. Aptartas SADM planuojamas specializuotos kompleksinės pagalbos centrų akreditavimo procesas, sutinkamai su rengiama nauja ASAAĮ redakcija. Susitikimo metu VMN pristatė siūlymą steigti metodinį centrą NVO pagrindu ir pasitelkti NVO ekspertus, parengiant akreditavimo programą, jos turinį ir organizacinius aspektus. Seimo pirmininkė įvertino šį pasiūlymą kaip rimtai svarstytiną, siekiant SKPC teikiamos pagalbos kokybės.

2021 m. gegužės 12 d. asociacijos Vilniaus Moterų namai atstovės Zuzanos Vasiliauskaitės interviu laidoje Spalvos.

[Vyrų smurtas prieš moteris yra per ilgai nutylėta problema](#)

21 m. gegužės 13 d. parengtas bei LR Ministrams išsiųstas VMN kreipimasis dėl asociacijos ekspertiniam vertinimui pateiktų Plėtros programų koregavimo.

2021 m. birželio mėn. Publikuotas Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu žurnalui LŪŽIS Nr. 3.

2021 m. birželio 4 d. parengtas bei LR Seimo pirmininkei Viktorijai Čmilytei-Nielsen, LR Ministrėi Pirmininkei Ingridai Šimonytei, LRS Žmogaus teisių pirmininkui Tomui Vytautui Raskevičiui, Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Monikai Navickienei, vidaus reikalų ministrei Agnei Bilotaitei, teisingumo ministrei Evelinai Dobrovolskai išsiųstas VMN kreipimasis dėl Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo projekto būtiniausių korekcijų laikantis Žmogaus teisių diskurso reikalavimų ir tarptautinių organizacijų rekomendacijų ir Lietuvos kaip demokratinės valstybės vertybinių nuostatų.

2021 m. birželio 29, 30 d. Surengti mokymai "Ką kiekvienas specialistas turi žinoti susidurdamas su smurtą patyrusiu asmeniu?".

2021 m. liepos 6 d. koalicijos "Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės" sudėtyje parengtas bei SADM ministrei Monikai Navickienei išsiųstas kreipimasis dėl specializuotos kompleksinės pagalbos sistemos plėtros ir pokyčių.

2021 m. liepos 14 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu tiriamosios žurnalistikos centro "Siena" tinklalaidėje #podKęstas

[#podKęstas: šeimų gynėjai, hibridinis karas ir... spiralės!](#)

2021 m. rugpjūčio 10 d. parengtas bei LR Generalinei Prokurorei Nidai Grunskienei išsiųstas VMN kreipimasis dėl valstybės kaltinimo smurto prieš moteris/artimoje aplinkoje atvejais

Dėl bausmių ir atgrasymo priemonių adekvatumo.

2021 m. rugpjūčio 18 d. parengtas bei LR SADM Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygybės skyriui išsiųstas VMN kreipimasis dėl 2022 metų Nevyriausybinų organizacijų projektų, skirtų smurto artimoje aplinkoje prevencijai ir smurtinio elgesio keitimui, atrankos konkurso organizavimo nuostatų rengimo.

2021 m. rugpjūčio 24 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu radijo laidoje Aklas pasimatymas

[Aklas pasimatymas S07E32 | Lilija Henrika Vasiliauskė apie moterų teises](#)

2021 m. rugsėjo 8 d. Vilniaus Moterų namų inicijuotas neformalios NVO koalicijos Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės nuotolinis susitikimas su SADM ministre Monika Navickiene. Aptarta SKPC tinklo plėtra ir Metodinio centro steigimo klausimas, sprendžiant organizacijų, siekiančių vykdyti SKPC funkcijas, akreditavimą. Akreditavimus planuojama pradėti nuo 2022 metų antros pusės.

2021 m. rugsėjo 16 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu Gold FM radijui Moterų žmogaus teisių tema

[Tūkstančius metų atlaikiusi stiprybė](#)

2021 m. spalio 20 d. parengti bei Socialinės apsaugos ir darbo ministrei Monikai Navickienei išsiųsti VMN kreipimaisi dėl kolizijos tarp LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo, Vaiko teisių apsaugos pagrindų ir socialinių paslaugų įstatymo pašalinimo ir dėl LR Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatų keitimo sutinkamai su Moterų žmogaus teisių apsaugos ir įtvirtinimo reikalavimais bei dėl Metodinio centro steigimo.

2021 m. spalio 20 d. parengti bei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktorei Ilmai Skuodienei išsiųsti VMN kreipimaisi dėl LR Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatų keitimo sutinkamai su Moterų žmogaus teisių apsaugos ir įtvirtinimo reikalavimais ir dėl kolizijos tarp LR LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo, Vaiko teisių apsaugos pagrindų ir socialinių paslaugų įstatymo pašalinimo.

2021 m. lapkričio 14 d. Vilniaus moterų namų psichologės Evelinos Dirmotaitės interviu “Lietuvos ryto” televizijos laidai “Negaliu tylėti”

[Negaliu tylėti \(https://tv.lrytas.lt/laidos/negaliu-tyleti/2021/11/14/news/-negaliu-tyleti-2021-11-14-21393258/\)](https://tv.lrytas.lt/laidos/negaliu-tyleti/2021/11/14/news/-negaliu-tyleti-2021-11-14-21393258/)

2021 m. lapkričio 15 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės susitikimas su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktore Ilma Skuodiene. Aptarti Vilniaus miesto vaiko teisių skyriaus veiksmai VMN klientų atžvilgiu. Pristatyti moterų skundai, prašant spręsti susikaupusias problemas vaiko teisių apsaugos sistemoje, šalinant prieštaravimus tarp valstybės įsipareigojimo ginti smurtą ir prievartą artimoje aplinkoje patiriančias moteris jų namuose, remiantis LR ASAAĮ ir vaiko teisių pagrindų įstatymo įgyvendinimo praktikų, kurias moterys įvardija kaip institucinį smurtą prieš jas ir jų vaikus.

2021 m. lapkričio 21 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu institucinio smurto tema

[„Jei muša - nemyli“: tyrimas atskleidė sisteminių ir institucinių smurtą prieš moteris](#)

2021 m. lapkričio 26 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės [interviu laidai “Delfi rytas”](#) Moterų žmogaus teisių Lietuvoje tema

2021 m. lapkričio 29 d. LR Seime įvyko asociacijos Vilniaus Moterų namai ir LR Seimo Žmogaus teisių komiteto surengta konferencija “Moterų žmogaus teisės Lietuvoje 2021”. Konferencijoje dalyvavo bei pranešimus skaitė Vilniaus Moterų namų direktorė Lilija Henrika Vasiliauskė, Vilniaus Moterų namų psichologė Evelina Dirmotaitė bei Vilniaus Moterų namų atstovė Zuzana Vasiliauskaitė. Konferenciją globoja LR Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininkas Tomas Vytautas Raskevičius, moderavo pirmininko pavaduotojas Andrius Navickas. Priimtas kreipimasis dėl moterų žmogaus teisių padėties gerinimo ir naujosios ASAAĮ redakcijos tobulinimo.

[Konferencija “Moterų žmogaus teisės Lietuvoje 2021”](#)

2021 m. lapkričio 29 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu tv3.lt portalui

[Tiki, kad Stambulo konvencija Lietuvoje bus: padėtų gelbėti moteris nuo smurto šeimoje](#)

2021 m. lapkričio 29 d. publikuotas Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu lrytas.lt portale

[Smurto prieš moteris mastams toliau keliant nerimą – specialistės verdiktas](#)

2021 m. lapkričio 29 d. Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu

[Žmogaus teisių gynėjai Seime vėl ragina ratifikuoti Stambulo konvenciją](#)

2021 m. gruodžio 1 d. Vilniaus Moterų namų direktorė Lilija Henrika Vasiliauskė dalyvavo diskusijoje [Lietuva Kalba. Tūkstančiai žmonių artimoje aplinkoje kasmet patiria smurtą – kaip ištrūkti iš šių gniaužtų?](#)

2021 m. gruodžio 6 d. publikuotas Vilniaus Moterų namų direktorės Lilijos Henrikos Vasiliauskės interviu

[Vilniaus moterų namų vadovė: jei spyrio į galvą už tai, kad moteris atsisakė tenkinti partnerio poreikius, prokuroras nelaiko nusikaltimu, apie ką kalbame?](#)

2022 metais planuojamos asociacijos VMN veiklos:

- **Tęstinis SKPC funkcijų vykdymas ir specializuotos pagalbos smurtą ir prievartą patiriantiems asmenims Vilniaus miesto gyventojams teikimas.**

Rezultatas: suteikta nukentėjusių nuo smurto artimoje aplinkoje asmenų poreikius ir lūkesčius atitinkanti specializuota kompleksinė pagalba, kaip ji apibrėžta LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme ir Specializuotos pagalbos centrų veiklos apraše.

- **Prevencinė veikla**

WAVE kampanijos *Step up! Stabdykime smurtą prieš moteris! Ratifikuokime Stambulo konvenciją!* vykdymas.

Rezultatas: Rengiamos gatvės akcijos.

Aktyvus įsitraukimas į tarptautinės kampanijos 16 aktyvizmo dienų prieš smurtą prieš moteris vykdymą; Paskatinta smurto artimoje aplinkoje prevencija ir geresnis vyrų smurto prieš moteris struktūrinių priežasčių, dinamikos ir pasekmių supratimas visuomenėje ir profesinėse grupėse.

- **Tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas.**

Rezultatas: sustiprintas bendradarbiavimas tarp trijų pagrindinių ASAAI įgyvendinimo subjektų – Policija, SPC, VTAIT.

- **Kvalifikacijos kėlimas ir konsultavimo įgūdžių tobulinimas**

Veiklos: mokymai, supervizijos, perdegimo sindromo prevencijai skirti renginiai SPC konsultantams ir savanoriams.

Rezultatas: užtikrinama SKPC teikiamos pagalbos kokybė, SPC konsultantų gerovė ir sumažinta netiesioginio traumavimo rizika, dirbant su psichologinę traumą patyrusiais asmenimis.

- **Patariamoji konsultacinė veikla**

Veiklos: moterų žmogaus teisių gynimas, vykdam aktyvią valstybės institucijų darbo stebėseną (monitoringas); reagavimas į politikos pokyčius; bendradarbiavimas su žiniasklaida viešinant iškylančias problemas ir siūlant diskursyvius sprendimo būdus; Aktyvus dalyvavimas ASAAI tobulinime.

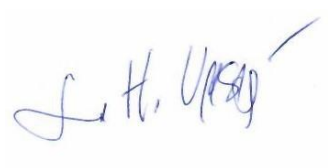
- **Savanorių konsultančių rengimas darbui Vilniaus miesto Specializuotos kompleksinės pagalbos centre; naujos savanorių grupės rengimas**

Rezultatas: žmogiškųjų išteklių plėtra ir informacijos sklaida visuomenėje moterų žmogaus teisių klausimais, pilietiškumo ugdymas ir aktyvaus įsitraukimas į visuomenei svarbių problemų sprendimą.

- **2021-12-15 įregistravus skėtinę organizaciją asociaciją “Moters teisės – visuotinės žmogaus teisės”, planuojamas aktyvus dalyvavimas jos veikloje, koordinuojant jos veiklas ir kartu dalyvaujant advokacijos procesuose.**

Asociacijos Vilniaus Moterų namai prezidentė

Lilija Henrika Vasiliauskė

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "L. H. Vasiliauskė". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the end.